

Musea rondom de Zuiderzee

Zaans Museum

Op 12 september jongstleden gingen de deuren open van het gloednieuwe Zaans Museum. Het neemt de functie over van het Zaans Historisch Museum dat in een koopmanshuis aan de bekende Schans is gevestigd. Dat laatste is vanaf volgend voorjaar wel weer te bezichtigen, maar het leeuwendeel van de collectie is overgegaan naar de moderne behuizing.

Een verkenning.

De eerste kennismaking belooft weinig goeds. Hier wordt grof geld verdient, denk ik als ik mijn bescheiden autootje de parkeerplaats opdraai. In de omgeving van het Zaans Museum geldt een parkeerverbod, dus er zit niks anders op dan f7,50 te schuiven voor een uurtje stallen. Ach, wat geeft het, de rest is gratis, want ik heb mijn mu-

een hellend vlak, ligt de driedimensionale kaart van de Zaanstreek. De Zaanse Schans is verlicht. Op de koptelefoon hoop ik in een notendop te horen wat dit museum mij te bieden heeft. Maar nee, er klinken louter persoonlijke verhalen die een begin noch een eind hebben. Dan maar stuurloos de tentoonstelling in.

treft, is het museum kennelijk nog niet helemaal compleet. In een lege stellingkast ligt een groot vel met een oproep aan de bezoeker gericht. Het museum zoekt nog vaandels, muziekinstrumenten en lidmaatschapskaarten voor de collectie Verenigingsleven. Of de bezoeker nog iets thuis heeft liggen en dat wil afstaan aan het museum? Ook verderop in de tentoonstelling duiken dergelijke oproepen nog enkele keren op. De koptelefoon reageert op zender-tjes. Wanneer je langs een bepaald object of een video loopt, pikt de koptelefoon het bijbehorende geluid op. Voordeel is dat de tentoonstellingsruimte niet wordt gevuld door een kakafonie van commentaarstemmen en muziekjes. Nadeel is dat de telefoons nogal zwaar zijn en ze in de gangetjes van 'het depot' een claustrofobisch effect sorteren. De geluidsfragmenten dienen overigens voornamelijk om de sfeer van de oude Zaanstreek over te brengen en zijn niet erg informatief.

Basis

Dat de basis van de tentoonstelling wordt gevormd door de collectie van het Zaans Historisch Museum, is goed te merken. Het soort objecten en de vele thema's en subthema's die elkaar willekeurig opvolgen, verraden de herkomst. Er staat en hangt van alles wat. Als er van een bepaald onderwerp veel voorradig is, dan beslaat dat onderwerp gewoon wat meer meters stellingkast. Tenminste, dat gevoel bekruipt je als bezoeker. Zo prijkt er bijvoorbeeld een zeer royale verzameling duw- en priksleden in de stellingen. Eerlijk gezegd had ik verwacht dat het Zaans Museum het industriële verleden van de streek zou belichten. Dat doet het ook wel, maar veel minder nadrukkelijk en veel minder informatief dan ik had gehoopt.

Mieke Scharloo

seumjaarkaart op zak. Mis poes! De kassa rinkelt: f 10,00 entree. Lichtelijk geïrriteerd stap ik met een gratis - koptelefoon de permanente tentoonstelling tegemoet. "Verwacht u er niet te veel van," waarschuwt de mevrouw achter de kassa mij, "het zijn persoonlijke impressies op die koptelefoon. De informatie treft u aan op de tekstbordjes."

De introductie wordt gevormd door een enorm beeldscherm van zo'n vijftien vierkante meter waarop historische filmbeelden zijn te zien. Ervoor, in

Niet compleet

Alle objecten zijn opgesteld in een rij stellingkasten, die in slagorde achter elkaar staan. Het geeft je het gevoel in een depot rond te lopen. Daardoor wordt de aandacht sterk op de objecten zelf gericht. Aan de hand van thema's en subthema's zijn ze gegroepeerd. Zo is het dorpsleven van de Zaanse kanters opgedeeld in onder meer het Zaanse landschap, de landbouw, wezen en armen, zoveel dorpen, zoveel kerken, onderwijs en verenigingsleven. Wat dat laatste subthema be-